

ARVIOINTIKERTOMUS 2024

POHJOIS-LAPIN ALUEYHTEISTYÖN KUNTAYHTYMÄ

POHJOIS-LAPIN ALUEYHTEISTYÖN KUNTAYHTYMÄ

TARKASTUSLAUTAKUNTA

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024

1. Tarkastuslautakunta

Pohjois-Lapin Alueyhteistyön kuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet valtuustokaudelle 2021–2025 ovat:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Arto Leivo	Satu Yliluoma
Markku Lehtinen	Satu Honkonen
Mika Aikio	Eeva Jaatinen

2. Tilintarkastus

Kuntayhtymän tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab ja yhtiön nimeämänä vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut Juha Väärälä, KHT, JHT.

3. Tarkastuslautakunnan arviointi

Talous

Tilikaudella syntyi ylijäämää 16.220,63 euroa. Tilikauden ylijäämän jälkeen kuntayhtymällä ei ole enää vuodelta 2023 syntynyttä alijäämän kattamisvelvoitetta. Kunnilta kerättyjä jäsenmaksuja oli 2024 96.916 euroa (5,92 euroa/asukas). Rahoitus pitää sisällään hankkeiden omarahoitusosuuden. Jäsenkuntien valtuustot kasvattivat kuntien antamaa rahoitusta yhtymälle vuosille 2024–2025 3,7 eurosta per asukas 5,92 euroon per asukas. Lisävaroilla palkattiin kuntayhtymään 100 % työajalla toiminnanjohtaja kahden vuoden määräajaksi alkaen 1.3.2024.

Hanketoiminta sitoo kuntayhtymän varoja ja sen riskinä on, että rahoittaja hylkää hankkeeseen syntyneitä kustannuksia. Tilikaudella on ollut käynnissä vain yksi GLOW 2.0-hanke. Hankkeiden taloudellinen seuranta ja hyvä hankehallinto on tärkeää, että kuntayhtymän rahavarat riittävät toiminnan ylläpitämiseen. Hankesaamisia oli 31.12.2024 26.509 euroa.

Yhtymäkokous on hyväksynyt 25.10.2024 talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2025 (§ 73).

Toiminta

Toimintakertomuksessa on eritelty kuntayhtymän toiminta ja tavoitteiden toteutuminen. Toimintakertomukselle on lisätty arvio toiminnan vaikutuksista.

Kuntayhtymän toiminnan painopisteeksi määriteltiin yhtymäkokouksessa 1.6.2022 jäsenkuntien edunvalvonta, jossa painopisteenä ovat työvoiman saatavuus, asuminen ja saavutettavuus. Vuoden aikana toteutettiin edunvalvontamatka Helsinkiin, lausuttiin Maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittämisestä, Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksestä, Lapin hyvinvointialueesta ja Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelmasta 2025. Hanketoiminnan osalta Karelia Ammattikorkeakoulun Green energy technologies for tourism growth (Glow 2.0) -hanke jatkuu vielä 2025 loppuun. Lisäksi osallistuttiin maakunnan työryhmiin.

Tilikaudella laadittiin uusi perussopimus ja hallintosääntö, jotka ovat hyväksyntäkierroksella kunnissa.

Kuntalain 64 § ja sen 14 luvun (Hallinnon ja talouden tarkastus) mukaisesti tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä, että sen jäsenkuntien valtuustot käyvät keskustelua Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän toiminnasta, resursseista sekä jäsenkuntien asettamista toiminnan tavoitteista.

Kuntayhtymälle asetetut tavoitteet ovat laaja-alaisia ja painottuvat edunvalvontaan. Toimintakertomuksen ja toiminnanjohtajan antaman selvityksen perusteella toiminta on ollut tavoitteiden mukaista. Toimenpiteiden vaikuttavuutta on kuitenkin vaikea arvioida toiminnan ja tavoitteiden luonteen vuoksi.

Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan talouden, toiminnan ja tavoitteiden seuranta sekä raportointi vievät merkittävän osuuden toiminnanjohtajan työajasta. Käytössä olevat seurantaan ja raportointiin liittyvät menetelmät, palvelut ja työkalut ovat aikaa vieviä, mikä heikentää toiminnan tehokkuutta. Tarkastuslautakunta esittää, että kuntayhtymässä arvioidaan seuranta- ja raportointikäytäntöjen sujuvuus ja taloudellisuus sekä niiden kuormittavuus. Tavoitteena on tehostaa toimintaa ja varmistaa, että toiminnan resursseja voidaan kohdentaa paremmin ydintehtäviin.

Lautakunnalle on tuotu esiin myös haasteita, jotka liittyvät seutuyhteistyön nykyiseen organisointiin kuntayhtymämallilla. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että selvitetään, onko kuntayhtymä edelleen tarkoituksenmukaisin toimintamuoto vai voisiko esimerkiksi yhdistysmuotoinen ratkaisu palvella toiminnan tavoitteita paremmin ja kustannustehokkaammin. Selvityksessä tulee huomioida mm. tehokkuuteen, rahoitukseen ja verotukseen liittyvät näkökulmat sekä jäsenkuntien mahdollisuudet ohjata ja suunnata toimintaa. Tarkoituksenmukaista ja toimivaa mallia pohdittaessa on tärkeää varmistaa, että jäsenkunnilla on riittävät vaikutusmahdollisuudet ja rooli toiminnan strategisessa ohjauksessa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää myönteistä huomiota siihen, että toimintakertomus on kehittynyt sisällöltään, selkeydeltään ja läpinäkyvyydeltään hyvään suuntaan.

4. Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan suorittama tilintarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kuntayhtymät hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuustojen päätösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa esittämään tilinpäätöksen vahvistamiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen. Tarkastuslautakunta esittää tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä kuntayhtymän hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille.

Sodankylässä 6. kesäkuuta 2025

Arto Leivo
puheenjohtaja

Markku Lehtinen
varapuheenjohtaja

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 4 pages before this page
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende